

OBSERVATORI PERMANENT D'ARXIUS I TELEVISIONS LOCALS **Acta de la reunió. Girona, 25 de novembre de 2011**

ORDRE DEL DIA

10:00 – 10:15 Salutació de l'alcalde Carles Puigdemont i Casamajó

10:15 – 10:45 Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual. Presentació de la cronologia dels mitjans audiovisuals (realitzada pel CRDI de l'Ajuntament de Girona i el Museu del Cinema). Presentació de l'audiovisual elaborat per l'Arxiu Nacional d'Andorra

10:45 – 11:15 Presentació del nou bloc de l'OPATL i dels nous continguts

11:15 – 11:45 Pausa cafè

11:45 – 12:15 Presentació del document "*Formats de vídeo per a la conservació a l'arxiu*"

12:15 – 12:45 Presentació del desenvolupament de l'arxiu audiovisual de la Televisió del Clot

12:45 – 13:00 Presentació del projecte europeu "Leonardo"

13:00 – 14:00 Debat i propostes

14:00 – 15:00 Conclusions

15:00 – 16:30 Dinar

DESENVOLUPAMENT I ACORDS

1- Inici de la reunió. Discursos de salutació

Joan Boadas, director del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona, acull als assistents a la quarta reunió anual de l'Observatori Permanent d'Arxius i Televisions Locals (OPATL). Remarca el caràcter transversal i internacional de l'OPATL. Destaca que a Catalunya hi ha més de 133.000 hores d'enregistrament de televisió des dels anys 80 i que cal intensificar els esforços per a la seva conservació, atès que representa un patrimoni irrepetible, de contingut local però amb un interès que pot esdevenir global.

Marc Melillas, director de la Xarxa de Televisions Locals, constata que ha existit un dèficit pel que fa a les mesures que s'han pres al llarg del temps per a conservar els arxius de les televisions, però destaca l'oportunitat que ens ofereix la tecnologia per a la conservació i la gestió d'aquests materials.

La directora de l'Arxiu Nacional d'Andorra, Cinta Pujal, i el president de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Catalunya, Joan Antoni Jiménez, van remarcar també la voluntat de les seves institucions de continuar donant el màxim suport a l'Observatori, així com encoratjar als participants a difondre aquest espai de trobada i avançar en la definició

de projectes de recuperació i preservació de documents audiovisuals de les televisions locals.

L'alcalde de Girona, Carles Puigdemont i Casamajó, dóna la benvinguda als assistents, els felicita per la iniciativa i els encoratja a treballar per a la conservació d'un patrimoni que ens identifica com a país.

2- Activitats realitzades per commemorar el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual

L'Arxiu Nacional d'Andorra presenta diferents activitats realitzades amb motiu de la celebració del Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual. Presenta també el vídeo realitzat el 2011 sobre el fons documental de la Societat Andorrana de Ciències, una entitat cultural sense ànim de lucre amb seu a Andorra i que té una activitat permanent des de principis dels anys 80.

Joan Boadas i Pau Saavedra (tècnic d'arxiu del CRDI) presenten les activitats dutes a terme pel CRDI conjuntament amb el Museu del Cinema. Es tracta d'un cartell que conté una cronologia dels mitjans audiovisuals: la fotografia, el cinema, el so, la televisió i el vídeo, i d'un recurs web que conté la mateixa cronologia ampliada, amb més contingut textual, però també gràfic i audiovisual. Joan Boadas destaca el fet que ambdós recursos estan en quatre idiomes la qual cosa permet que tinguin una difusió internacional.

3- Nou bloc de l'Observatori Permanent d'Arxius i Televisions Locals

Pau Saavedra presenta el nou bloc de l'OPATL, que pretén millorar l'activitat del grup amb un format més dinàmic i ordenat. Presenta els diversos continguts afegits al bloc i destaca que en el futur s'aniran penjant tots aquells recursos que es vagin treballant o que es considerin d'interès per al conjunt dels membres: recursos tecnològics, aplicacions informàtiques, documents de referència, etc.

Adela Pujolà, documentalista de la Xarxa de Televisions Locals (XTVL), afegeix que l'actual sistema permetrà a tots els usuaris incorporar documents, tant de text com d'imatge i vídeo, i que incorpora els canals Tweeter i Facebook.

S'encoratja als participants de la reunió a aportar informació i compartir coneixement mitjançant el bloc.

Margarita Ceña, de l'Arxiu Nacional d'Andorra (ANA), presenta un dels documents del bloc, que conté els criteris bàsics consensuats entre la Ràdio i Televisió d'Andorra i l'ANA per a la tria i selecció de documents de televisió. Aquest document està disponible al bloc de l'OPATL i és una versió revisada i ampliada del presentat en l'anterior reunió a Andorra. Davant dels comentaris que és un document molt extens, Margarita Ceña respon que es tracta d'un document amb voluntat de ser exhaustiu, i que pot ser un instrument de partida per formular un document consensuat entre tots els membres.

També es posa sobre la taula que, davant la impossibilitat d'establir criteris clars i uniformes de tria i selecció, després d'un treball previ en cada institució, s'insti a la Comissió Nacional d'Avaluació i Tria de la Documentació a pronunciar-se sobre l'eliminació o no d'alguns documents de televisió.

4- Presentació del Grup de Treball dels Arxius fotogràfics i Audiovisuals o PAAG (Photographic and Audiovisual Archives Group) del Consell Internacional d'Arxius (ICA)

David Iglésias (tècnic d'arxiu del CRDI) presenta el Grup d'Arxius fotogràfics i Audiovisuals, recentment creat a l'ICA, i convida a l'OPATL a ser un element actiu que aportï informació i contingut a aquest nou grup que ha de ser un referent internacional en la matèria. Posa l'exemple d'alguns recursos penjats al web del PAAG, com el projecte SEPIADES per a la catalogació de fons fotogràfics, i posa de manifest la manca de documents similars per al tractament dels documents de televisió. Proposa la possibilitat de la crear guies pràctiques amb documents de síntesi, presentar casos d'estudi concrets, mostrar recursos que parteixin d'experiències reals, treballar en la realització d'un decàleg per a la conservació de fotografies i audiovisuals i, en definitiva, donar als documents de treball de l'OPATL una major visibilitat.

5- Presentació del document "*Formats de vídeo per a la conservació a l'arxiu*"

Pau Saavedra i David González (Arxiu Històric de Sabadell) presenten el document "*Formats de vídeo per a la conservació a l'arxiu*" que es pot trobar en el bloc. Es tracta d'un document que fa una anàlisi dels formats de vídeo analògics que es poden trobar en un arxiu i recomana quina és la millor forma de conservar-los, i pel que fa als formats digitals (d'aplicació tant per a les còpies digitals de les cintes de vídeo com als documents digitals d'origen), el text recomana quin són els formats contenidors, còdecs i paràmetres que cal adoptar per a la conservació a l'arxiu d'aquests objectes digitals.

6.- Presentació del projecte desenvolupat a l'arxiu audiovisual de la Televisió del Clot

Rudy van der Ploeg i Pepi Rafel presenten el projecte de digitalització, emmagatzematge i tractament documental de l'arxiu audiovisual de la TV del Clot.

Pepi Rafel parla de l'evolució de la Televisió del Clot i dels problemes que ha hagut d'afrontar i explica com en l'actualitat es troben en un nou local, amb noves instal·lacions i convida tothom a visitar-les. També parla de la importància dels continguts de l'arxiu de la Televisió del Clot, que expliquen la història d'aquest gran districte de Barcelona.

Rudy van der Ploeg explica quina ha estat l'evolució de l'arxiu de la televisió del Clot. Incideix sobretot en la dificultat que li suposa digitalitzar i emmagatzemar la documentació, sobretot a causa de l'obsolescència dels aparells i l'elevat cost que suposa substituir-los. Després mostra com funciona el sistema d'arxiu i com dóna suport als redactors en la realització de nous continguts. L'arxiu de la TV del Clot compta actualment amb 15.000 registres que ocupen uns 12 TB de memòria. El gestor de continguts és un sistema anomenat Joomla. Els fitxers de vídeo digital en alta resolució s'emmagatzemen en un Raid en format Quicktime (MOV). Els fitxers en baixa resolució per a la consulta es troben en format Flash. Segons calcula en Rudy, deuen tenir digitalitzat al voltant d'un 40% de l'arxiu.

Rudy i Pepi expliquen que estan iniciant un projecte on ofereixen als particulars la possibilitat de digitalitzar els seus fons de pel·lícules, en vídeo o en Super 8, a preus competitius i després posar-los en una web que en permeti l'accés, respectant en tot moment els drets d'autor.

7- Presentació del projecte Leonardo

David Iglésias explica el projecte europeu Leonardo d'intercanvi de coneixement, en el qual hi participa, com a representant català, el Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI). David Iglésias explica que encara no estan decidits quins projectes concrets es podran dur a terme, però que un possible projecte estaria relacionat amb la digitalització d'arxius de televisió, i en aquest sentit, veu possible la participació de l'OPATL. Les formes de participació podrien ser variades, des de documents que serveixin com a referència de bones pràctiques o que recullin experiències concretes o estudis de cas, a la celebració de tallers, visites, etc.

8.- Debat, conclusions i acords

S'insisteix en que cal promoure l'activitat en el si de l'OPATL mitjançant encàrrecs determinats i responsables concrets.

S'insisteix en que, tot i que la funció dels arxius i de les televisions és diferent, existeixen molts punts de coincidència, i la necessitat de col·laboració i d'intercanvi d'informació és cabdal per a gestionar correctament els arxius audiovisuals.

S'obre el debat sobre què cal fer amb les cintes originals un cop digitalitzades, si eliminar-les o conservar-les, malgrat que se sap que el procés de deteriorament d'aquests suports és ràpid i irreversible. No s'arriba a cap conclusió en particular i s'accepta que no existeix prou debat ni coneixement encara per prendre una decisió en aquest sentit. No obstant, es recomana als membres de l'OPATL que s'iniciï un estudi en aquesta direcció.

S'acorda la realització d'un document de síntesi que resumeixi els punts clau del document presentat per Pau Saavedra i David González sobre les recomanacions de formats de vídeo per a la conservació a llarg termini. En el mateix sentit, també s'acorda l'elaboració d'un document de síntesi del document presentat per l'Arxiu Nacional d'Antorra i la Ràdio i Televisió d'Andorra sobre els criteris per a la tria i selecció dels documents.

Es proposa la possibilitat d'elaborar un producte audiovisual conjunt per celebrar el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual, amb la intenció que tingui una difusió internacional. Es suggereix que aquest producte audiovisual es podria estructurar en petits clips, de 3 minuts cadascun, que podrien presentar-se per separat i també junts, coincidint amb el 27 d'octubre, Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual. S'acorda fer una aproximació pressupostària, i que els participants de l'OPATL es comprometin a pensar en aquells documents de televisió més universals que custodien en els seus respectius arxius.

Es proposa la realització de tallers i jornades tècniques sobre temes d'interès per als professionals dels arxius audiovisuals i es proposa que l'organització es faci des de l'Associació d'Arxivers de Catalunya.

En la mateixa línia, es proposa que es realitzi un taller on, a més de la digitalització o altres continguts propis del treball en els arxius, també s'imparteixin matèries pròpies del treball en les televisions, com per exemple l'edició de vídeo.